

خط لوله تاجش، جانی تازه در رگهای خطوط لوله انتقال فرآورده کشور | خورشید انتقال از شرق می‌تابد

تأمین پایدار سوخت مورد نیاز شرق و شمال شرق کشور، کوتاه شدن مسیر انتقال فرآورده، کاهش مصرف سوخت و کاهش هزینه‌های حمل، تسهیل صادرات فرآورده به کشورهای همسایه، استفاده از خط لوله به‌عنوان

جایگزین حمل و نقل جاده‌ای و ایجاد کریدور انتقال شمال - شمال شرق و جنوب - شمال شرق از جمله مه‌ترین اهداف احداث پروژه خط لوله تابش (تأمین انرژی بازار شرق) است که امروز تفاهم‌نامه تأمین منابع مالی موردنیاز آن در وزارت نفت امضا شد.

صبح (شنبه، ۲۵ دی‌ماه تفاهم‌نامه تأمین منابع مالی پروژه احداث خط لوله جدید انتقال فرآورده نفتی مسیر رفسنجان - بیرجند - تربت حیدریه - مشهد موسوم به تابش (تأمین انرژی بازار شرق) با حضور وزیران نفت و اقتصاد، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و مدیرعامل بانک ملت امضا شد، اما جزئیات آن و هدف از راه‌اندازی این خط لوله جدید در کشور که تا چهار سال آینده نهایی می‌شود، چیست؟

ابعاد و مشخصات خط لوله انتقال فرآورده تابش

پروژه خط لوله تابش به ظرفیت انتقال روزانه ۲۴ میلیون لیتر فرآورده نفتی به طول ۹۴۸ کیلومتر در مسیر رفسنجان - بیرجند - تربت حیدریه - مشهد احداث خواهد شد، مجری این پروژه شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران خواهد بود که عملیات اجرایی‌اش را در سال آینده (۱۴۰۱) آغاز می‌کند و مقرر است ظرف چهار سال اجرا و تحویل بهره‌بردار شود؛ برآورد سرمایه‌گذاری اولیه پروژه خط لوله تابش ۳۷۲ میلیون یورو است که با همکاری بانک ملت تأمین خواهد شد.

ظرفیت انتقال فرآورده‌های نفتی با خط لوله یادشده ۱۵۰ هزار بشکه در روز خواهد بود که در طول مسیر پر پیچ و خم خود از رفسنجان تا مشهد مقدس از سه استان کرمان، خراسان جنوبی و خراسان رضوی گذر می‌کند.

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی به‌عنوان دستگاه اجرایی ناظر، شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران مجری و شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران بهره‌بردار این پروژه خواهند بود؛ تأمین سرمایه احداث خط از اعتبارهای بانکی و منابع داخلی انجام می‌شود و محل منابع بازپرداخت اعتبارها ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور خواهد بود.

۸۹۶ کیلومتر از این خط لوله ۲۲ اینچ و ۵۲ کیلومتر از آن ۱۸ اینچ خواهد بود (در مجموع با ظرفیت ۱۵۰ هزار بشکه)، در مسیر این پروژه ۲ مرکز انتقال نفت (تلمبه‌خانه) و ۳ پایانه ساخته می‌شود.

اهداف و مزایای پروژه

ایجاد یک کریدور حیاتی انتقال فرآورده در شرق کشور، انتقال فرآورده با ظرفیت ۱۵۰ هزار بشکه در روز، تأمین پایدار سوخت موردنیاز شرق و شمال شرق کشور (استانهای خراسان جنوبی، رضوی و شمالی) و کوتاه شدن مسیر انتقال فرآورده در شرق کشور از جمله مزایای این پروژه است.

در آیین امضای تفاهم نامه تأمین منابع مالی پروژه تابش کاهش مصرف سوخت و کاهش هزینه های حمل و نقل جاده ای، ایجاد کریدور انتقال شمال - شمال شرق و جنوب - شمال شرق، تأمین امنیت انرژی و کاهش قاچاق سوخت از دیگر دستاوردهای این پروژه اعلام شد.

این خط لوله همچنین انتقال فرآورده های صادراتی به بازارهای شرق کشور را آسان می کند و اجرای آن منجر به خروج ری از مرکزیت خطوط لوله انتقال فرآورده کشور و تنوع بخشی به خطوط لوله انتقال حیاتی کشور خواهد شد.

احداث خط لوله در منطقه ای امن و کم خطر در مقایسه با منطقه زلزله خیزی، مدیریت بحران و رعایت استانداردهای پدافند غیرعامل، صرفه جویی روزانه ۱۲ میلیارد تومان در کشور، جذابیت اقتصادی و ارزش افزوده طرح برای اقتصاد کشور و بخش خصوصی نیز از دیگر ویژگی ها و اهداف پروژه انتقال فرآورده نفتی رفسنجان - بیرجند - تربت حیدریه - مشهد است.

با اجرایی شدن این پروژه مشکل مشتقات نفتی در کشورهای همسایه شرقی برطرف و دسترسی بازار سوخت افغانستان به سوخت پاک ایرانی آسان می شود.

پروژه خط لوله تابش در سال های آینده در صورت نیاز می تواند از صنایع پایین دستی پتروشیمی حمایت کند و تعرفه مناسب انتقال فرآورده با این خط، ظرفیت مناسبی برای سرمایه گذاری بخش خصوصی در این بخش است.

پروژه خط لوله جدید تابش همچنین برای همیشه چالش سوخت زمستانی در نیمه شرقی کشور به ویژه سوخت صنایع و نیروگاه ها در فصول سرد سال را برطرف می کند و سبب حذف واسطه گری می شود.

این پروژه گامی مثبت برای بهینه سازی مصرف انرژی در کشور از سوی

وزارت نفت دولت سیزدهم به‌شمار می‌آید و حرکت به سمت سودمحوری به‌جای سوخت محوری در طراحی آن مدنظر قرار گرفته است که امید می‌رود با اجرایی شدن آن، افزون بر رشد و توسعه صنایع داخلی جانبی، با توجه به فرسودگی خطوط لوله کشور، الگویی تازه برای انتقال ایمن و استاندارد فرآورده در کشور شکل گیرد.

آرزو عطایی